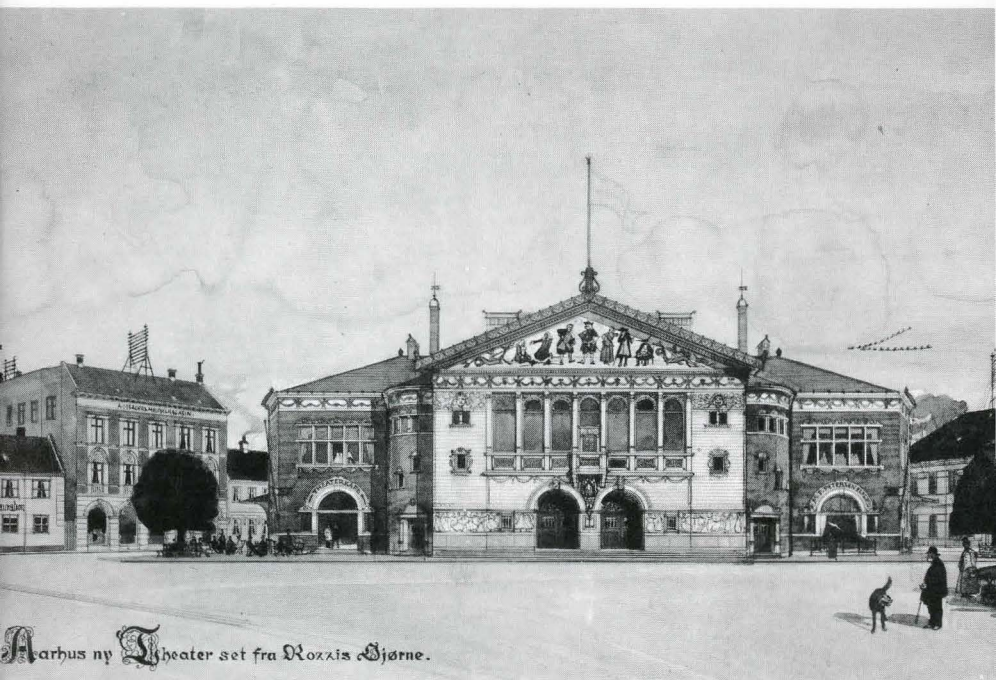

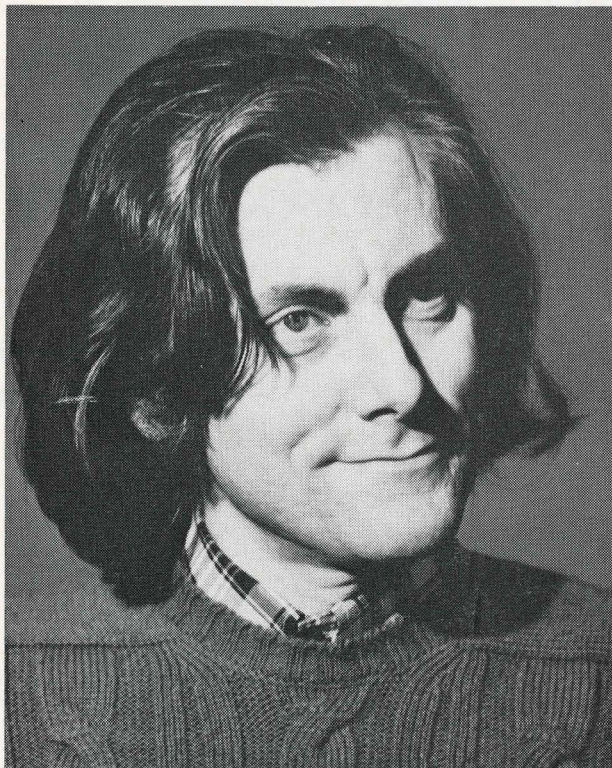
Aarhus ny Theater set fra Rødkis Bjerne.

AARHUS TEATER

AARHUS TEATER

Sæson 1972-73

Teaterchef: Edvin Tiemroth

LEIF PETERSEN

LEIF PETERSEN:
REVOLUTION FORBUDT

Ur-premiere den 8. marts 1973

Fra en prøve på *Revolution forbudt*:

Birte Fynne (*Victoria*), Lone Rode (*Jette*), Aksel Erhardtzen (*Hellig-Hansen*), Karen Wegener (*Line*), Flemming Sørensen (*Asmus*) og Ole Wegener (*Glud*).

Hvorfor stiger mælken – ?

Lune Bolig
hjemlig og fortrolig
og med alt, hvad Livet kalder Held
Eder gives,
daglig mildt oplives
Eders sind af Lykkens gyldne Væld.

Uden Brøde
Skjæbnen hårdt kan møde
Mand og Kvinde i den ringe Stand
Pligten byder
når alt godt I nyder
mildt at lette Byrder i vort Land.

Disse ydmyge linier kan findes i »Sangbog for socialdemokratiske Arbejdere«, udgivet 1886, bevis for en sagnagtig påstand, jeg engang løb ind i, at der skal have levet arbejdere, der stille og med huen i hånden sagtmødt talte moral til de rige, i en tid før strejker og frække krav var opfundet (»ØD bygger på umodenhed, misundelse og socialisme«, udtaler Industrirådets direktør, 30. januar 1973).

Sangen »Til de Rige« blev altså ikke normgivende for arbejderopførsel. På den anden side blev der heller aldrig nogen revolution, nogle »parisiske tilstande«, årgang 1871. Det er dette »på den ene side og på den anden side«, der har interesseret mig, siden en avisannonce over en doktorafhandling gjorde det klart, at støtten til det gamle Højre ikke bare kom fra storgodsejerne og skibsrederne og Christian den Niende, men at håndværkere, småhandlende og ARBEJDERE udgjorde Højre-partiets egentlige krop. Så er det, man konfus spørger sig selv: Jamen, har vi da slet ingen tradition for revolutionær virksomhed i vort land? Var det skipper Klement, der gjorde det sidste forsøg, som Broby-Johansen beskriver det? Tog i de næste århundreder Holberg og Estrup hinanden i hånden for at forhindre konfrontationer, hvor de fattige

(flertallet) nok ville have forivret sig? Var det måske endda CIA, der fik Louis Pio til at importere de bløde Lassalle'ske teorier for socialisme, i stedet for den krassere Marxisme?

Der flød kun lidt dansk blod i 70-80'erne. Vi fik efterhånden sko på fødderne og smør om søndagen og den elektriske hårtørrer, som ikke engang Solkongen kunne benytte til sine parykker, er i vort eje.

Derfor faldt det også helt naturligt at henvende sig til os netop i DET sprog, her for et halvt års tid siden: »Sweater: JA kr. 98.-, NEJ kr. 112,50. Bildæk: JA kr. 180.-, NEJ kr. 225.-«. Eller som en toppolitiker sagde det: »Nej'et kan ikke undgå også at ramme de dårligere stillede. Og jeg vil gerne fastslå: Dette er ikke såkaldt skræmmepolitik« (Aktuelt 1. okt. 72).

Der kom det ønskede JA ud af det. Selvfølgelig. Men mælken stiger. Og vi går omsider til oprør, griber et af vore forbrugsgoder, telefonen (HUSK: ikke engang Alexander den Store havde telefon!), protesterer stærkt, og modtager en forklaring: Statstilskuddet falder væk, og landmændene skal tjene hvad de plejer, i virkeligheden betalte vi jo selv differencen før gennem skatten. – Så bli'r skatten vel lavere? – Næh. For støtten til erhvervslivet må øges, hvis vi skal klare os, og der skal være arbejde til de dårligere stillede.

Stiger mælken? var der en dronning, der udbrød. Men så kan de jo drikke VIN? Er smørret blevet for dyrt? Jamen, BILER er blevet billigere. Og GRAMMOFONER! Spil en plade! Mens vi venter på kompensationer til de dårligst stillede. »Uden Brøde/Skjæbnen hårdt kan møde/ Mand og Kvinde i den ringe Stand./ Pligten byder/ når alt godt I nyder/ mildt at lette Byrder i vort Land.«

Hvis reformerne, der overflødiggør revolutionen, findes, så har vi endnu ikke fundet dem.

Leif Petersen

3. februar 1973

En dialektisk dramatik

I en kronik (optaget i samlingen »Det rene teater«, Rhodos) skriver Anne-Katrine Gudme, til hvem Leif Petersen har tilegnet *Revolution forbudt*, om Leif Petersens dramatik bl. a.:

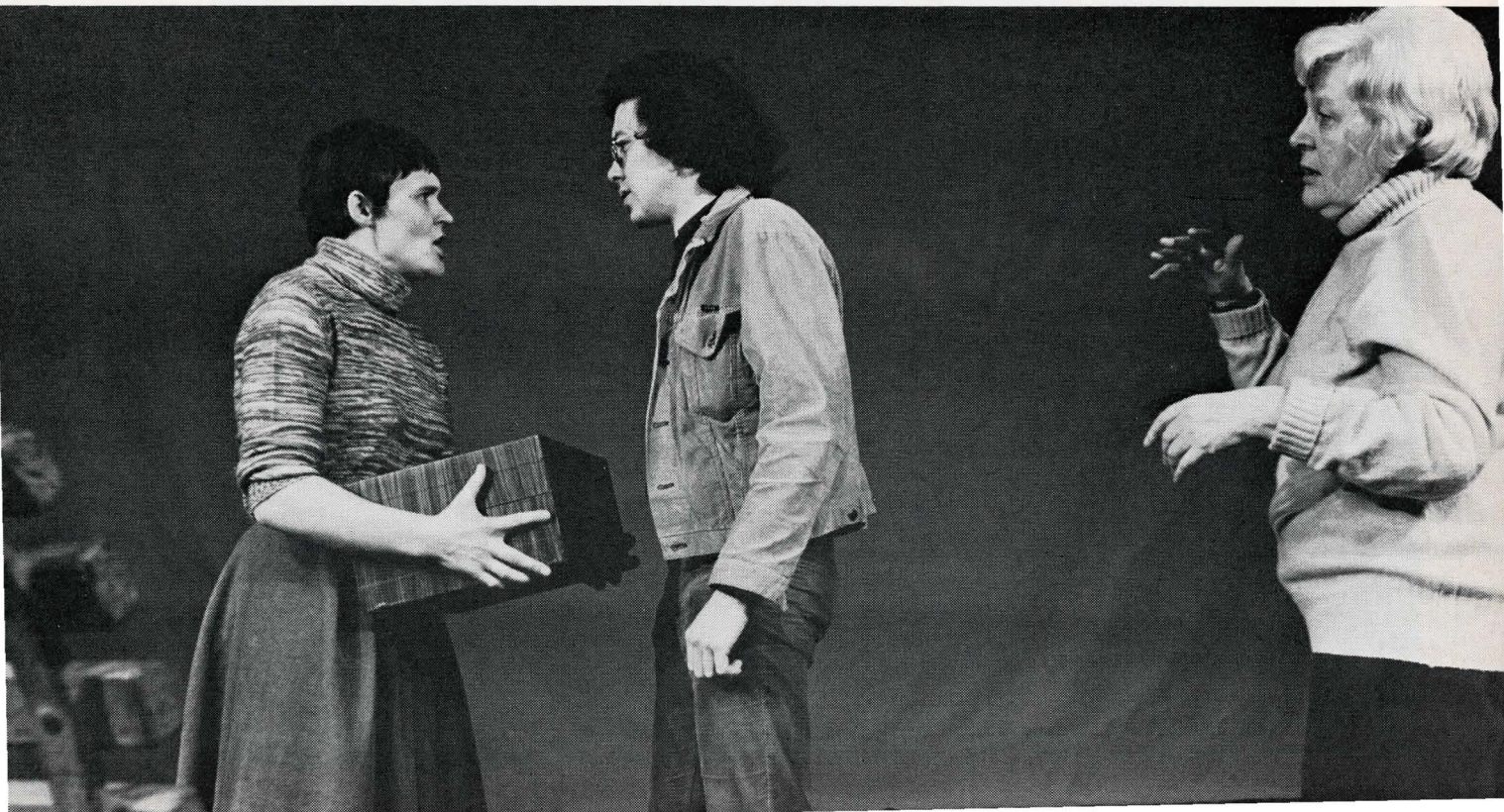
Leif Petersen er en af de forfattere, der har følt sig dårligst tilpas i sin kunstneriske ham, og som i flere af sine skuespil har sat kunstneren og hans holdninger direkte på scenen. (...)

Per i »Prøv det selv« – den ene af »Prøv det selv og nyd det«'s to dialektisk modstillede enaktere – er tilsyneladende en moderne samfundsbevidst kunstner, der er træt af at spille rollen som privilegeret geni, træt af at se sig udnyttet af industrien. For at frelse kunsten fra de kommercielle må folket selv overtage den, og folket er i dette tilfælde Pylle og Polle, der lever i en kunstig verden af aviser, ugeblade og pornohæfter.

Nu går de over til kunsten, hun bli'r »intellektuel« og vil åbne kunsthaller i sin kiosk, han ifører sig lyserød damehat og laver sprøjtemalerier med udstødningsrøret fra sin motorcykel som Per har lært ham det. Det er det rene efterberi, en højere og mere kunstig form for åndelig bevidstløshed. Per har imens fået nye ideer til kunstens frelse, for fremtiden skal den slet ikke frembringes som materielt fænomen, kun i fantasien, så kan folket have det så godt. Men nu vil folket have kunst, og det *ender med, de myrder* Per. Liget smides i affaldskassen, men i stedet for den normale nedbrydningsproces omdannes Per til malerier, romaner, tidsskrifter, digte, kronikker m. m. Som Polle kløgt bemærker: det er alt det, han havde i sig. Per er eksemplet på en kunstner, der er helt omdannet til kunstprodukt, helt har mistet forbindelsen til det organiske liv. (...)

Hvad handler Leif Petersens dramatik egentlig om, når den ikke handler om kunstneren og hans situation? Spørgsmålet fører os helt tilbage til hans debut, hørespillet »Jævn døgn« fra 1963, et på mange måder gammeldags radiospil om et barnløst ægtepar, der

Birte Fynne (*Victoria*), Flemming Sørensen (*Asmus*) og Bodil Lindorff (*Knejpesangerinden*).

begge plages af en angst, som de ikke har mod til at røbe for hinanden, hvor stykkets budskab er, at det gælder om at turde leve livet med dets risiko og ansvar, turde give og tage, turde være sig selv.

»Jævn døgn« rummer indholdskimen til de senere stykker, der alle handler om mennesker, der er angst for livet, angst for at give og tage, for at udtrykke følelser, mennesker der camouflerer sig på hundrede måder for at skjule det, bag en blomstrende jargon, bag en status som nyttig og effektiv samfundsborger, bag fup og fantasi, bag roller af den ene eller anden art. Mange af Leif Petersens personer spiller på en eller anden måde roller, roller, som de selv har gennemskuet, eller roller som de ligger under for. Og når rollerne brister og holder op med at skjule virkeligheden, kan det ende med mord. I ikke mindre end fire af stykkerne forekommer et mord, og i hvert fald tre af dem er utvetydige konsekvenser af angst og følelsesmæssig fallit.

Der er mange sceniske og dramatiske måder at fremstille »det ufri menneske« på, og Leif Petersen forsøger sig, udfra et komisk grundsynspunkt, med ikke så få, hans holdning til teatret er åben, søgende. (...)

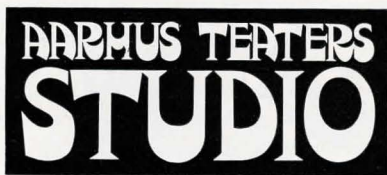
Jeg sagde før, at de to enaktere »Prøv det selv – og nyd det« var dialektisk modstillede. Og det er, hvad der generelt kendetegner Leif Petersens dramatik: at den er dialektisk. At den sætter virkeligheden i gang foran os på scenen og lader den udfolde sig i sine modsatrettede kræfter, tendenser og forløb. Det er styrken i dialogen der derigennem får sit selvmodsigende komiske liv. Det er dynamikken i situationerne, der aldrig står stille, men flintrer i alle retninger, altid åbne for det uforudsigelige, inkonsekvente, den spontane happening, den skabende akt, som er hvad forfatteren ønsker at udløse hos sit publikum. »Prøv det selv – og nyd det«.

Og det er den dialektiske holdning der gør, at Leif Petersen nok er en engageret dramatiker, men ingen moraliserende, og som forklarer det paradoks vi var inde på før: at en forfatter der har så lidt fidus til kunsten alligevel giver sig til at dyrke den. Kunsten,

som den foreligger i dag, er dog overvejende en virkelighedsflugt, et virkelighedssurrogat, men på den anden side er kunstneren, forstået som et menneske med en særlig udviklet fantasi og følsomhed, måske den eneste der har øjnene åbne for den faktiske virkelighedsflugt, den faktiske surrogat-virkelighed som de fleste mennesker lever i. Hvad det drejer sig om, er så banalt det end kan lyde, at gøre individet frit og skabende. Derfor er kunstneren ingenting, om ikke det menneske, der har fået øje på ufrihedens vilkår og sætter sit liv ind på at bekæmpe dem i det konkrete, sociale øjeblik. Derfor er kunstneren, som Leif Petersen accepterer ham, ikke Per i »Prøv det selv«, men Per i »Og nyd det«, som først bliver målbevidst kunstner eller frelser i det øjeblik, han opdager sin ufrivillige mission i to tilfældige medmenneskers liv, missionen som formidler mellem fantasien og et stivnet følelsesliv.

Bag sin komiske camouflage er Leif Petersen i realiteten fremmedgørelsens dramatiker frem for nogen herhjemme. Han skildrer den som både individuel og social, individets fremmedhed for sig selv og sine følelser, og konsumentsamfundets forvandling af mennesker og værdier til et gigantisk vareshow. Men han tager ikke skridtet over i nogen ideologi, han er og forbliver den dialektiske provokatør, der appellerer til publikums egen frihed, når det drejer sig om at finde et svar.

Næste forestilling på

Erik Torstensson:

OM SYV PIGER

»Man kan ikke være naturlig, så går det ad helvede til«.

Det er Eva, en af de unge piger i »Om syv piger«, der konstaterer dette. Sætningen spejler noget af det centrale omkring problemerne i stykket: at de unge ikke kan udtrykke sig, at de oplever at blive misforstået og at deres konflikter altid ligger ganske nær overfladen.

»Om syv piger« får premiere på Aarhus Teaters Studio efter succesrige opførelser i Sverige og Norge.

Stykket skildrer forløbet af en uge på et hjem under ungdomsforsorgen. Forfatteren har afstået fra indgående at skildre pigernes baggrund og har i stedet koncentreret sig om det dramatiske hændelsesforløb i en sammensat og følelsesladet gruppe. På den måde kommer publikum meget tæt på de piger, der af forskellige årsager er anbragt på hjemmet, og i den realistiske situation skildres den måde, hvorpå nogle unge håndterer deres egen kaotiske situation. Direkte og indirekte dukker naturligvis også behandlingsproblemerne op.

Stykket har ved tidligere opførelser kunnet virke chokerende på mange. Men mere end at chokere vil forfatteren gøre opmærksom på problemer og tilstande, der indgår i en kaotisk situation.

Iscenesættelsen er lagt i hænderne på den svenske instruktør Barbro Larsson, der også stod for opsætningen ved ur-opførelsen på »Dramaten« i sidste sæson. Ivan Mogensen er scenograf og oversættelsen skyldes Henning Ipsen.

På rollelisten står Ilse Rande, Susanne Lundberg, Inge Margrete Svendsen, Ulla Henningsen, Anne Marie Kolding, Anne Jensen, Ruth Maisie, Eydun Johannesson og Nis Bank-Mikkelsen.

Premiere medio marts.

Lone Rode (*Jette*) og
Peter Bork (*Julius*).

Lone Rode (*Jette*) og Aksel Erhardtsen (*Hellig-Hansen*).

7. forestilling i sæsonen 1972-73

LEIF PETERSEN:

REVOLUTION FORBUDT

Skuespil i 15 scener

Scenografi:
NINA SCHIØDTZ

Iscenesættelse:
ASGER BONFILS

PERSONERNE:

(i den rækkefølge, hvori de kommer på scenen)

Victoria	Birte Fynne
Line, hendes mor	Karen Wegener
Manden med sivskoene ..	Gunnar Brandt
Glud, isenkræmmer	Ole Wegener
Hans Hellig-Hansen, bygmester	Aksel Erhardtzen
Adolf, Victorias far	Ole Wisborg
Frans } Victorias søskende	Niels Bünemann
Rikke }	Lone Sørensen
Vilh. Christiansen, købmand	Svend Dam
C. F. Tietgen	Ulf Stenbjørn
Formanden	Palle Reenberg
Tømrer	Børge Hilbert
Murer	Hans Henrik Voetmann
Svend	Hother Bøndorff
Kollega	Gunnar Brandt
Maria, en pige	Lisbet Jørgensen
Tapetserer	John Martinus
Jette, Hellig-Hansens kone	Lone Rode
Nibe, etatsråd	Jørgen Fønss
Villadsen, oldermænd	Paul Smyrner
Fru Glud	Tove Wisborg
Fru Nibe	Rita Kristjansen

Julius	Peter Bork
Harald	Caspar Koch
Mathilde	Elsebeth Steentoft
Asmus, Hellig-Hansens søn	Flemming Sørensen
1. arbejder	Hother Bøndorff
2. arbejder	Børge Hilbert
3. arbejder	Lars Junggreen
Louis Pio	Erno Müller
Udvandringsagenten	Svend Dam
1. lotterisælger	Hans Henrik Voetmann
2. lotterisælger	Caspar Koch
3. lotterisælger	Peter Bork
Tapetsererens pige	Lisbet Jørgensen
Mormonen	Palle Reenberg
Betjenten	Arne Westermann
Klarinetspilleren	Hans Jørgen Leth Hansen
Knejpesangerinden	Bodil Lindorff

Scenemester: Kai Johansen – Belysningsmester: Carl E. Andreasen – Regi: John Lindskov – Lyd: Elvin Lassen – Malersal ved Jens-Anker Olsen – Skræddersal ved Hanne Gissel og Stanley Pedersen – Rekvisitter: Frode Sørensen – Frisør: Caroline Nielsen – Suffli: Ingeborg Jensen – Foto: Hammerschmidt Foto

Pause efter 8. scene

Spilletid ca. 2½ time

Vi murer tiden op

1. scene: **På isen fastelavnsnat 1875**

De forsvarsløse rejser mod byen.

2. scene: **En familie ankommer**

Fastelavnsmandag foran Børsen ser vi initiativets mænd og Hellig-Hansen. Hvordan er han. Angrebslysten eller forsvarsløs?

3. scene: **Byggepladsen**

De forsvarsløse er begyndende demoraliserede. Bygningsarbejderne, selv udnyttede, træder på den nyankomne Adolf, og han lærer de knækkedes vise.

4. scene: **Aftenselskabet, forår**

Hjemme hos borgerskabet. De angrebslystne på selskabsfronten. Herrerne har bygge-interesser og alle sier de myggen fra og sluger kamelen.

5. scene: **Asmus vågner**

Borgerskabets beskyttede søn med samlermanien – og indvandrepigen med talent for socialisme.

6. scene: **Revolution forbudt**

De knækkede, adspredte arbejdere. Udsat for sjæle- og andre fiskere. Den løsladte arbejderfører Pio slår til igen. Men kun et øjeblik.

7. scene: **Middagsbordet**

Problemet er også Jettes: på hvilken side er Hellig-Hansen? Og hvilken skæbne venter mon dem, der ikke har bestemt sig?

8. scene: **På ballonpladsen**

Adolf tror, han har reddet sig ved at isolere sig.

9. scene: **En aften i Tivoli**

Tivolis pæne forside, en kaffekande til Jette, og en kold skulder til Asmus.

10. scene: **På vejen**

Mor og datter stjæler sig til en samtale. Victoria ved ikke, hvad hun skal stille op med sine følelser.

11. scene: **Fabrikken**

Asmus bliver sat ind i socialismens problemer.

12. scene: **Køkkenet**

Victoria klarer kokkepigens arbejde, oplever en markedsundersøgelse og Hellig-Hansens fallit.

13. scene: **På keglebanen**

Et fint lille udvalg af kommunalbestyrelsen drøfter, om Hellig-Hansen kan have gjort sig fortjent til at blive forevigtet.

14. scene: **Udflytningen**

Mens huset brydes ned over hendes hovede, prøver Jette at få kontakt med sin omverden. Men socialismen siger hun nej til.

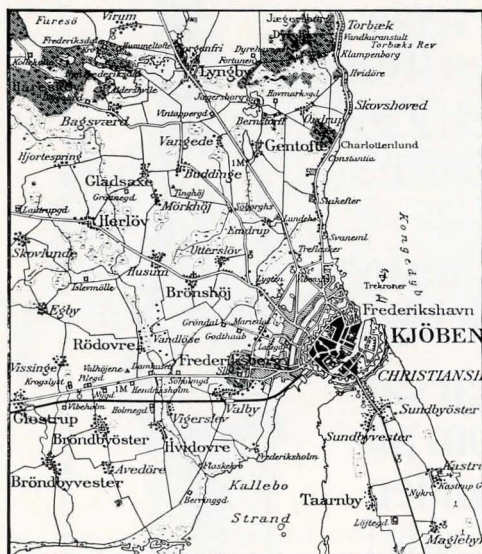
15. scene: **Revolutionen rejser**

Asmus og Victoria opsøger Pio. Men den demoraliserende revolution har givet efter for presset og rejser 23. marts.

Gunnar Brandt (*Kollega*), Hother Bøndorff (*Svend*), Ole Wisborg (*Adolf*), Hans Henrik Voetmann (*Murer*)
og Børge Hilbert (*Tømrer*).

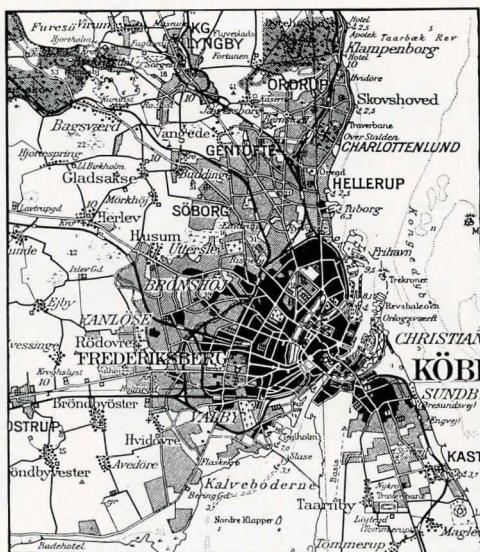

Voldene sprænges

København voksede meget hurtigt i perioden 1850–1900. Planerne her viser udviklingen. Til venstre er København endnu indenfor voldene.

De sorte områder på kortet til højre viser situationen i 1901: voldene er sprængt. Iøvrigt viser kortet udviklingen frem til ca. 1950.

BYEN

I hovedstaden byggedes der i slutningen af 1800-årene på hård spekulation i de nye yderdistrikters arbejderkvarterer skrækelige lejekaserner. Men fornemme ejendomme i de store gader opførtes pompøst, i historiske stilarter, efterligninger af renæssance, gotik, rokokko. – Søtorvets bebyggelse fra omkring 1875. Fra »Dagligliv i Danmark«. Nyt Nordisk Forlag.

Clemensbro i Århus omkring århundredeskiftet.

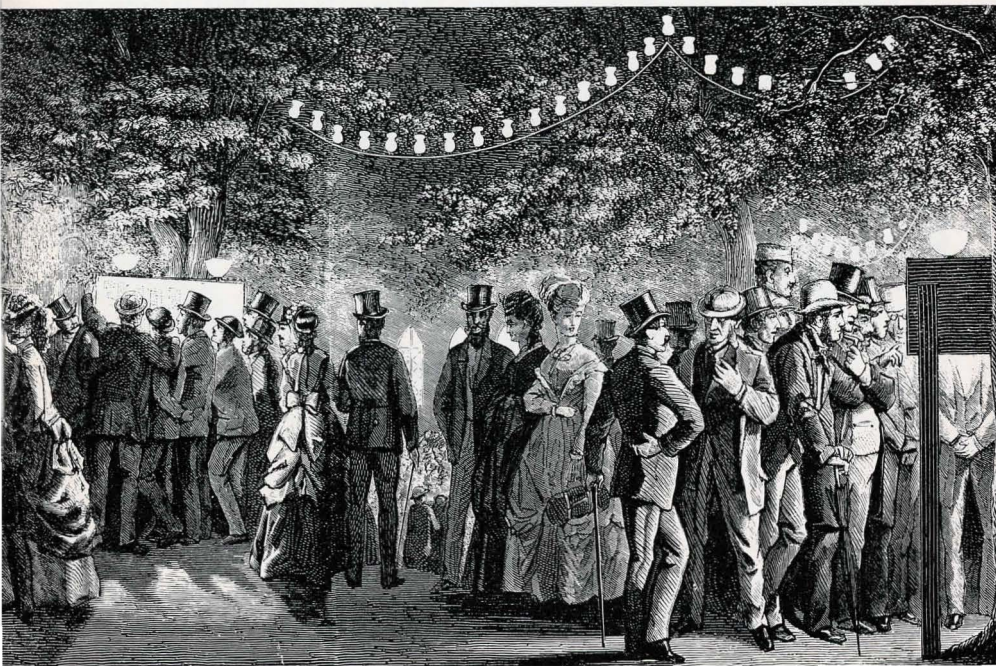
BORGERSKABET

Normaldag vinteren 1890 for indehaveren af Vesterbro apotek i København, apoteker H.K. Madsen og frue (Efter E. Damgaard og P.H. Moustgaards Et hjem - en familie, 1970, udg. af Nationalmuseet).

	Herren	Frue
8 - 9	Stå op, toilette	Stå op, toilette
ca. 8.45	Morgenmad	Morgenmad
9 - 11	Tur i haven, apoteket	Spilletime, forberedelse til sprog- timer, bytur
ca. 11.30	Frokost	Frokost
12 - 16	Apoteket	Indkøb, foreningsbesøg, visitter
16 - 17	Køretur	Køretur
17 - 18		Pynte bord
18 - 19	Middag	Middag
19 - 20	Kaffe	Kaffe
20 - 22	Evt. underholde gæster, på apoteket møder eller teater	Evt. underholde gæster, syning, højtlesning, teater
22 - 23	I seng	I seng

Fra Acta-serien, Munksgaards Kildemappe 2.

21. august 1870. Krigstelegrammernes opslag i Tivoli.
Fra »I flugt går tiden«, Arbejderbevægelsens Bibliotek.

ARBEJDERNE

Lønnen var lav og arbejdsdagen lang. Fra »Femoghalvfjerds«, D. A. S. F.

En københavnsk arbejderfamilie på 2 voksne og 3 børn havde i 1872 et ugeregnskab, der så således ud oversat i kroner og øre.

3 rugbrød	1,75 kr.	Brændevin og øl	1,60 kr.
Hvedebrød	0,74 -	Røg- og skråtobak	0,33 -
$\frac{1}{2}$ kg smør	0,84 -	Sæbe og soda	0,33 -
$\frac{1}{2}$ kg fedt	0,67 -	Blanksværte og sand	0,17 -
Pålæg	0,67 -	Petroleum	0,43 -
Middagsmad	4,67 -	Husholdning pr. uge	13,91 kr.
$\frac{3}{16}$ kg kaffe med tilbehør .	0,58 -		
$\frac{3}{4}$ kg puddersukker	0,56 -	Husleje	2,33 kr.
$\frac{1}{8}$ kg kandis	0,17 -	$1\frac{1}{2}$ skæppe kul	0,88 -
The	0,12 -	Brænde	0,88 -
Fløde	0,29 -		

Mandens indtægt er anslået til 14 kr. om ugen. Hvor de manglende 4 kr. blev fremskaffet fra er ikke oplyst.

Gennemsnitlig daglig nettoarbejdstid for voksne mænd inden for industri og byggeri.

1872	11,4 timer	1918	9,4 timer
1884	10,8 timer	1919	9,0 timer
1890	10,1 timer	1920	8,0 timer
1907	9,8 timer	1960	7,5 timer
1914	9,4 timer		

(Efter Erling Olsen: Danmarks økonomiske historie siden 1750, side 211)

Fra »Huse må ikke styrte sammen«, Rhodos.

Socialisten.

Et Ugeblad for Arbejdernes berettigede Førdringer.

Juli 1871.	Abonnement for Juli Kvart. 40 ø modtages hos alle Boghandlere samt paa Postkontorene.	Udgaar hver Lørdag.	Abonnement modtages paa „Socialistens“ Kontor, Indgade Nr. 1, Hjernet af Eftergade.	København.
------------	---	---------------------	---	------------

„Socialisten“ udgaar hver Lørdag til en Pris af 4 Skilling pr. Nr. — Abonnement for Juli Kvartal koster 40 Skilling og modtages paa Kontoret, Indgade 1, H. af Eftergade.

„Socialisten“ vil være et Arbejdsblad i Ords fulde Betydning og vil i videste Udstrækning gøre Arbejdernes og Husmændenes berettigede Førdringer gældende.

Redaktionen vil paatale al uretfærdig Undertrykkelse og vil ved alle de Midler, der faar til dens Vaadighed søge at samle den uædelige Klasse til en fælles Optreden ligeoverfor Kapitalen.

Ødet vil beder Alle og Enhver — og da fornemlig Arbejdernes — om at flutte os ved at udbrede „Socialisten“ hver især i sin Kreds, erklærer vi tillige, at alle Arbejdere vil finde Bladets Spalter aabne for berettigede Klager og enhver Art.

Til
vore Brødre,

Danmarks Arbejdere!

I mange Menneftsalbre har Kapitalens Jernnaag hvielt tungt paa vore Skuldre.

Som en uhyre Edderkop har den spændt sit Net over hele den civiliserede Verden, og dens Stigle er voffet ved Blodet af de tallose Offre, som Nøden drev i dens Garn.

Vi har set vore Fædre kæmpe mod Uhyret og sege dødsdømt til Jorden, fordi de kæmpede enkeltvis uden Plan og Orden. Vi selv og vore Børn vil friste den samme Slæbue, hvis vi ikke, kloge ved Fortidens Uheld, samler os til fælles Ujfrangelse.

Det første Skridt er gjort anstændigt. Vi behøver ikke at opfinde Midlerne eller lede efter Maalet: med fædte stigende Vagt har de socialistiske Ideer, — **Kæren om alle Menneskers Ligeberettigelse til denne Verdens saavel aandelige som legemlige Gøder** — grebet vore Brødre i andre Lande; de har sluttet sig sammen i mægtige og begynder at rykke frem mod Rigmændene, som efter at have opbygget umaadelige Statte

ved at tilrane sig Udbytten af vor halve Arbejdstid, nu vælger i Udvælsen af alle Jordens Slæder, medens vi, forfalske og elendige, maa være glade ved at faa tilføjet det sorte Brod fra fattigantialterne, hvortil de viser os, naar de har slidt os op ved Trællearbejdet.

Med sund Frækhed har disse Undertrykkere vovet at paasta, at vi igunden har det godt, og de har gentaget denne Løgn saa tit, at mangen en Arbejder, der lige har det Nødvendige, er bragt til at tro derpaa. Men I, som nærer saadanne Meninger, tænk Jer blot om! Høst paa, at det mindste Vindpust, der indtræffer i Skifelse af Sygdom eller Uheld, er tilstrækkelig til at vælte Ederes Hyses Vægning og styrte Eder i Armød; høst paa, at selv om I for Efterskift kan hugge Jer igennem, naar I er stærke og kraftige, hvorledes skal det da gaa, naar 30 eller 40 Aars Slid har brudt Ederes Kræfter, fløvet Ederes Sind og højet Ederes Ryg!

Nej, høst med alle gøglende Villeder! Lad os se vor Elendighed lige i Øjnene uden at stufes af dem, der vil dyse os i Søvn for lettere at kunne beherske os. Først da vil vi erhverve den seje Udholdenhed, der er en Nødvendighed, naar der skal naas et Resultat, først da vil vi se, at et Tilbageget og fører til Tilintetgørelse. Bag os ligger Gult og Uafselv, Uvidenhed og Trældom; foran os ligger Daabet om et lykkeligt Liv bestemt af Frihedens frembrubende Sol. Gid da vor Røst, som den vil lyde i disse Blade, maa finde Genklang i Ederes Hjerte, gid den maa vække Ederes fælles Livslyst, samle de spredte Kræfter og føre vor Samfund frem mod det store Maalet: alle Menneskers Ufrædsbed og Velære!

Men er det ikke en Umulighed vi forlanger? Kan det tænkes, at en saadan Lighed i Grundbetingelserne for Tilværelsen vil kunne opnaas her paa Jorden? Ja, den

maa kunne finde Sted, saafandt hele Menneftelivet ikke er et Værf af en ond Aand, der finder sin Fornøjelse i Tyranni og Uretfærdighed, saafandt vi tror, at Naturen har haft en fornuftig Hensigt med vor Tilværelse. Skal Slægtens Maalet være at dele sig i en ringe Part, der ved Overarbejde og Uafselv, ved Begærighed og Egoisme gør sig uærdig til Navnet Menneske, og en overvejende større Part, der ved Mangel paa de simpleste Livsbetingelser maa gaa mærraft og aandeligt tilgrunde, faa er det jo langt bedre at dræbe, hvorandre strafs, faa er jo Ulykkesfæbet en Synd, fordi det sætter Børn ind i en paaadn Tilværelse, paa et jo Jorden langt værre end det Helvede, hvormed Præsterne truer os. Maa nej, Forholdene kan og skal forandre sig; Historien lærer os det, Fornuften beviser os det, Religionen byder os det. Gennem Fortidens Laager er Kæren om alle Menneskers lige Udgang til Slægtens Ejenendom brudt sejrende frem som den lyfende og varmende Kraft, der skal gensøde Verden og bringe den sligtede Retfærdighed tilbage! —

Man har befyndt Socialistene for, at de ikke var paa det Reme med, ved hvilke Midler og paa hvilken Maade denne Forandring skulde foregaa.

Det er ufsandt!

Vi har Hundreder af Gange i Tale og Skrift fremstøt vort Program og paavist vore Førdringer; men ganske vist til liden Nytte. Vore Modstandere har nu engang foresat sig ikke at ville forstaa os, og vi faar vel derfor vente med at gøre dem det begribeligt, indtil fuldbrogede Slædsgeminger har stærket deres Hattæerne. Smidertid kan vi gerne her endnu en Gang nævne de vigtigste sociale Reformere, og de bliver da: Fri og fælles Folkeundervisning; fuldstændig Lighed i politiske Rettigheder; Opløsning af Kæren i dens nuværende Form; Kvindenes Frigørelse; Afvikelse mellem Kiste og Stat;

Til vore brødre, Danmarks arbejdere!

Fra Socialisten nr. 1, 1. årgang:

I mange menneskealdre har kapitalens jernåg hvilet tungt på vore skuldre.

Som en uhyre edderkop har den spændt sit net over hele den civiliserede verden, og dens styrke er vokset ved blodet af det alløse ofre, som nøden drev i dens garn.

Vi har set vore fædre kæmpe mod uhyret og segne dødtrætte til jorden, fordi de kæmpede enkeltvis uden plan og orden. Vi selv og vore børn vil friste den samme skæbne, hvis vi ikke, kloge ved fortidens uheld, samler os til fælles anstrængelser.

Det første skridt er gjort andetsteds. Vi behøver ikke at opfinde midlerne eller lede efter målet: med stedse stigende magt har de socialistiske ideer, – læren om alle menneskers ligeberettigelse til denne verdens såvel åndelige som legemlige goder – grebet vore brødre i andre lande og begynder at rykke frem mod rigmændene, som efter at have opdyngtet umådelige skatte ved at tilrane sig udbyttet af vor halve arbejdstid, nu svælger i nydelsen af alle jordens glæder, medens vi, forsultne og elendige, må være glade ved at få tilkastet det sorte brød fra fattiganstalterne, hvortil de viser os, når de har slidt os op ved trællearbejdet.

Med snedig frækhed har disse undertrykkere vovet at påstå, at vi i grunden har det godt, og de har gentaget denne løgn så tit, at mangan en arbejder, der lige har det nødvendige, er bragt til at tro derpå. Men I, som nærer sådanne meninger, tænk Jer blot om!

Ulf Stenbjørn (*C. F. Tietgen*), Ole Wegener (*Glud*), Ole Wisborg (*Adolf*), Birte Fynne (*Victoria*), Karen Wegener (*Line*) og Lone Sørensen (*Rikke*).

PIO

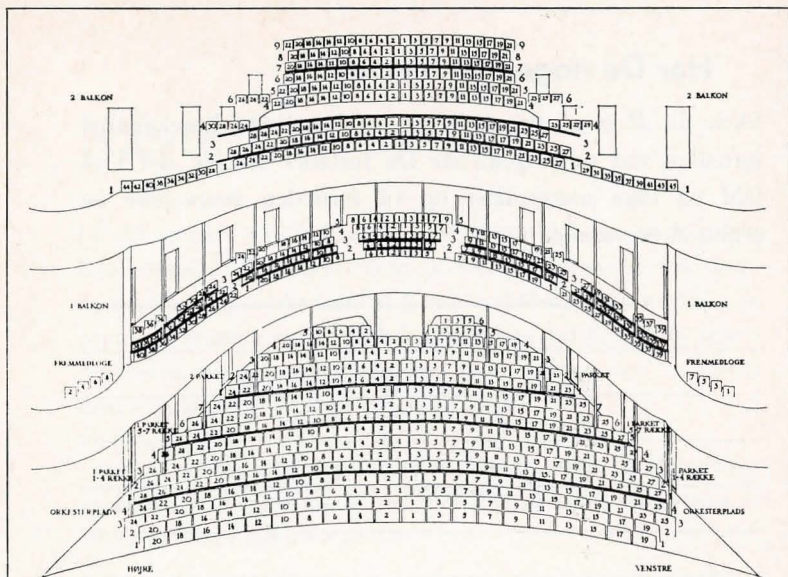
14. dec 1841	Pio født
1859	Pio student
1864	Pio gennemgår reserveofficersuddannelse
31. aug. 1870	Pio ansat ved postvæsenet
marts-maj 1871	Pariserkommunen
maj-juli 1871	Socialistiske blade udkommer
1. sept. 1871	Pio søger afsked fra postvæsenet
15. okt. 1871	Den danske afdeling af Internationale grundlægges
dec. 1871-feb. 1872	Pio rejser til Genève
2. april 1872	Socialisten bliver dagblad
4. april 1872	Murerstrejken begynder
2. maj 1872	Indbydelsen til Fælledmødet
4. maj 1872	Aftenmødet i Internationale
5. maj 1872	Pio, Geleff og Brix arresteres, Fælledslaget
28. marts 1873	Dom over Pio, Geleff og Brix
6. aug. 1873	Højesteretsdommen
14. aug. 1873	Internationale forbydes
8. april 1875	Pio, Geleff og Brix benådes
1. juli 1875	Pio vælges til formand for fagforeningernes centralbestyrelse
25. april 1875	Pio får 1013 stemmer ved Folketingsvalget i Københavns 5. kreds
maj 1876	Pio i London, besøger Karl Marx
6.- 8. juni 1876	På arbejderbevægelsens kongres angribes Pio af fagbevægelsen
4. sept. 1876	Brix arresteres og dømmes til 4 års forbedrigshusarbejde
12. dec. 1876	Politiet begynder forhandlinger med Pio
23. marts 1877	Pio og Geleff rejser
28. maj 1881	Brix død
27. juni 1894	Pio død
16. maj 1928	Geleff død

Næste forestilling

På det norske »Nationalteater« overrumplede den unge digter Klaus Hagerup Osloboerne med en forårs-knaldsucces: den spændende, ironisk poetiske musical *Kugler i Solnedgangen* med alle de populære Western-typer, cowboy-helten, den barske sheriff, pokersvindleren, skøgen med guldhjertet osv. – sådan som vi kender dem – og alligevel – på en helt anden måde.

Succes'ens instruktør og koreograf, Kirsten Sørlie og Mette Møller kommer til Århus og iscenesætter forestillingen, som ventes at løbe af stabelen lige efter påske.

Otto Brandenburg som »balladesangeren« binder handlingen sammen. Forestillingen byder på gensyn med Jessie Rindom og Hugo Herrestrup. De fleste af teatrets kunstnere er i ilden; og Peter Beck står for den musikalske indstudering.

	Ord. pris		Ord. pris
2. balkon, 7.-9. rk.	7,00	1. balkon, 2. rk.	21,00
2. balkon, 4.-6. rk.	10,00	1. balkon, 1. rk.	25,00
2. balkon, 2.-3. rk.	12,00	2. parket, 1.-6. rk.	15,00
2. balkon, 1. rk.	16,00	1. parket, 5.-7. rk.	20,00
1. balkon, fremmedloge ...	27,00	1. parket, 1.-4. rk.	22,00
1. balkon, 3. rk., siderne ...	11,00	Orkesterplads, 1.-4. rk.	25,00
1. balkon, 3.-5. rk., midtfor .	19,00		

Studioscenen, enhedspris kr. 14,00

BILLETSALG

Store scene: Billetter kan købes og forudbestilles 6 dage frem fra kl. 11-18 i Scalas forhal, telf. (06) 12 26 22. - Efter kl. 18 kun salg til forestillingsdagen i billetkontoret i **teatrets forhal**.

Studioscenen: Billetter kan købes og forudbestilles 6 dage frem fra kl. 15-18 i Scalas forhal, telf. (06) 12 26 26. - Efter kl. 18 kun salg til forestillingsdagen ved billetskranken ved **Vagtmesterindgangen, Skolegade 4**.

Ved telefonbestilling betales et noteringsgebyr på 20 øre pr. billet. Biletpriserne er incl. moms og garderobe. Ved gæstespil og særforestillinger kan biletpriserne forhøjes.

Programmets forside:

Illustration til kgl. bygningsinspektør, arkitekt Hack Kampmanns originalprojekt, 1898.